

Krejčová, Elena

**Mezinárodní vědecká konference Bългарistični četenija v Szegedu**

*Opera Slavica*. 2023, vol. 33, iss. 4, pp. 72-76

ISSN 1211-7676 (print); ISSN 2336-4459 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/OS2023-4-10>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.79403>

License: [CC BY-SA 4.0 International](#)

Access Date: 19. 02. 2024

Version: 20240131

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

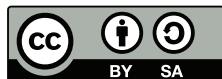
## About the author

### Martin Henzelmann

University of Greifswald, Department of Slavonic Studies, Greifswald, Germany

[martin.henzelmann@uni-greifswald.de](mailto:martin.henzelmann@uni-greifswald.de)

<https://orcid.org/0000-0003-0812-6508>



This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-SA 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). This does not apply to works or elements (such as images or photographs) that are used in the work under a contractual license or exception or limitation to relevant rights.

<https://doi.org/10.5817/OS2023-4-10>

## Mezinárodní vědecká konference *Bългарistični četenija v Szegedu*

Ve dnech 1. a 2. června 2023 se na Univerzitě v Segedině konala tradiční bulharistická konference *Bългарistični četenija*. Jejimi organizátory byly Institut slovanských filologií jmenované univerzity, Bulharské sdružení v Szegedu, Bulharské republikánské sdružení v Szegedu a Spolek Bulharů v Maďarsku. Výsledky svých bulharistických bádání přijelo do tohoto malebného jihomaďarského města na konferenci představit přes šedesát vědců z jedenácti zemí (Bulharska, Česka, Chorvatska, Maďarska, Irsko, Itálie, Japonska, Moldavska, Rumunsko, Rusko a Velká Británie).

Poprvé na této tradiční konferenci byla celá sekce věnovaná banátským Bulharům, jejich jazyku a kultuře. Několik referátů analyzovalo jazyk banátských Bulharů: Marinela Mladenova (Blagoevgrad) představila *Някои наблюдения върху лексиката в два речника на езика на банатските българи (Лексиката на банатския говор [Стойков 1968] и Hurtite на Ванатска балгарски јазик [Vasilcin 2021])*, Lučija Antonova-Vasileva (Sofia) *Банатският говор и писмената традиция на банатските българи*, Magdalena Abadžieva (Sofia) *Банатските българи между банатския говор и палкенски език*, Kalina Minčeva-Pejčeva (Sofia) *Названия за „различните“ хора в банатския говор* a konečně Svetlana Karadžova (Sofia) *Банатският като ипостас на българския*. Další referáty – Margarita Terzieva (Burgas) *Банатски детски игри – опит за класификация* a Iveta Raševa (Sofia) *Интересни документи от архива на Леополд Косилков в НБКМ* – se věnovaly kulturnímu a společenskému životu banátských Bulharů.

V rámci kulturologické sekce bylo několik referátů věnováno bulharské menšině v Maďarsku a obecněji bulharsko-maďarským vztahům – Marijanka Borisova (Sofia) představila *Българското училище в Унгария – история, предизвикателства и перспективи*, Georgi Nikolov (Sofia) *Бележки за българо-унгарските отношения през управлението на цар Иван Асен II*, Nikolaj Vukov (Sofia) *Българските градинари в Централна Европа и ролята им за културния обмен между балканската и европейската кухня, традицията и модерността*, Valentin Voskresenski (Sofia) *Българските градинари като част от културното наследство и идентичност на българите в Унгария*, Marijana Njagolova (Veliko Tărnovo) *Българо-унгарското сътрудничество в областта на педологията от 30-те години на ХХ в. (По материали на списанията „Свободно възпитание“ и „А jövő útjain“)*, Krisztina Menyhart (Budapešť) *Отрицателни черти в народния образ на Света Богородица при българи и унгарци*. Další příspěvky na rozmanitá kulturologická a etnografická témata, které v této sekci zazněly, byly: Jana Gergova (Sofia) *Материалните останки след изграждането на язовири в България: Между спомена за изселеното село, наследството и атракцията*, Lina Gergova (Sofia) *Ведомостите за обезщетения на изселените като източник на етнографска информация*, Anna Aleksieva (Sofia) *Христо Ботев – репрезентации в националистическите субкултури*, Evgenija Troeva (Sofia) *Мадара – между патриотизма и езотеризма*, Dimităr Atanasov (Sofia) *Курсът на дискурса. Създаването на исторически разказ в България в последните две десетилетия и влиянието на неоконсерватизма*, Diana Petkova (Sofia) *Български постмодерни перцепции на времето: между отричането, забравата и носталгичността*, Stepan Bulgar (Comrat) *Традиционная одежда гагаузов Южной Бессарабии, Болгарии и Греции в 19 – начале 20 вв.: историко-культурный сравнительный анализ*, Mihály Kocsis (Szeged) *Примечания к истории собрания кириллических рукописей Национальной библиотеки им. Сечени*, Veneta Jankova (Budapešť) *Наследствата на Адолф Щраус (Към рецепцията на българския фолклор в края на 19 в.)*, Natalija Njagolova (Veliko Tărnovo / Řím) *Пол и пространство в литературата и киното („Пътища за никъде“ Б. Райнов – „Бялата стая“ М. Андонов)*, Galina Petrova (Burgas) *Концептуализация на жената в българските фразеологизми*, Vencislav Božinov (Blagoevgrad) *Играта Drag queen в битка срещу „моралните предприемачи“*, Cerasela Tanase (Bukurešť) *България и нейните съседи в австрийския хумористичен вестник „Kikeriki“ от началото на ХХ в.*

Nejvíce účastníků představilo své práce v lingvistické a literárněvědné sekci. V jazykovědné sekci bylo několik příspěvků věnováno současnému mediálnímu diskurzu a jazyku médií. Prezentovali je Jovka Tiševa (Sofia) *За структурата на диалога в устната комуникация*, Andreana Eftimova (Sofia) *Езиковите политики в медиите: динамика в предпочитанията и провеждане в медийната практика*, Vladislav Milanov (Sofia) *Речеви измерения на политическата*

и журналистическата криза в България, Laska Laskova a Denica Dimitrova (Sofia) *Перфективи и мемета: конкретнотипичното значение на свършения вид в епохата на Интернет*, Ina Višogradska (Sofia) *Езикът на подкаста с оглед на риторичната прозодия*. Translatologická témata byla rovněž zastoupena – Elena Krejčová (Brno) a Nadežda Staljanova (Sofia) *Ключови компетентности на устните преводачи от и на български език*, Radost Železarova (Sofia) *Мерните единици в превода – универсални или не съвсем?* Další referáty představily výzkum gramatiky současného bulharského jazyka – Krasimira Aleksova (Sofia) *Перцепцията на глаголите и именните форми с твърда вм. мека гласна*, Tamás Rentz (Szeged) *Евиденциалност в българския език*, Savelina Banova (Sofia) *Колко са учитивите форми при резултативните времена и условното наклонение?*, Nikolaj Paskalev (Bukurešť/Sofia) *Кулинарните деминутиви в българския език*, Krasimira Chadžieva (Blagoevgrad) *Членуването на предложното дателно допълнение (с оглед на обучението по български език като чужд)*, Gergana Petkova (Plovdiv) *За мястото на новите варианти на традиционните чужди антропоними в личноименната система на град Варна*. Některé referáty byly s diachronním zaměřením – Gábor L. Balázs (Szeged) *Квантитативни методи в историческата морфология*. Další referáty představovaly kontrastivní pohled na bulharštinu ve srovnání s jiným jazykem (srbštinou, rumunštinou, maďarštinou) – Lilla Nikolin-Dukai (Szeged) *Kontrastivna analiza glagolskih priloga u srpskom i bugarskom jeziku na osnovu Autobiografije Branislava Nušića*, Andrea Radu-Bejenaru (Bukurešť) *Оказионализмите в българския и румънския медиен дискурс*, Mária Dudás (Budapešť) *Словообразователни модели при глаголи в българския и унгарския език*. Další prezentované výzkumy se věnovaly výuce bulharštiny jako cizího jazyka, výuce cizích jazyků (jak současných, tak klasických) a interkulturní komunikaci – Kenta Sugai (Hokkaido) *The struggle for minority language preservation: the case of the Bulgarian language in Târgoviște, Romania*, Olga Trefilova (Moskva) *Писмени текстове в безписмената култура на българите във Влашко (Румъния)*, Gergana Petkova, Veronika Kelbečeva (Plovdiv) *Въвеждането на тестове в българското обучение по латински език за специалностите „Фармацевт“ и „Помощник-фармацевт“*, Silviya Georgieva (Blagoevgrad) *Класическите езици в контекста на съвременното българско образование*, Vanja Ivanova (Plovdiv) *Межкултурно общуване в обучението по английски език*.

V literárněvědné sekci se několik příspěvků věnovalo dětské literatuře – Temenuška Michajlova (Blagoevgrad) *Законите за детска литература в контекста на социалната събитийност в България между двете световни войни*, Elena Borisova (Sofia) *Българската детско-юношеска научна фантастика през 60-те години на ХХ в.*, Tanja Kazandžieva (Sofia) *Списанието за деца отвъд литературата – Македонска звезда (1909 – 1910)*, Gergana Avramova-Todorova (Burgas)

Формиране на емоционална интелигентност у деца в мултикултурна среда чрез приложнодекоративни дейности. Byly též prezentovány výsledky bádání o bulharské obrozenecké literatuře – Roberto Adinolfi (Plovdiv) *Темата за здравето в старобългарската и възрожденската литература: мотиви и сюжети*, Marija Pileva (Sofia) „Славените и българите“ – история, вяра, език в лекциите на д-р Албърт Лонг, Nikolaj Aretov (Sofia) Чуждите жени в българската литература от XIX век. Další referáty se již vyznačovaly velkou rozmanitostí témat a zkoumaných literárních procesů – Dușița Ristin (Bukurešť) *Cultural and literary aspects of the Bulgarian emigration in the Romanian area during the modern age*, Marija Ogojska (Sofia) *При преселенията на хипербореиците*, Marijana Bijelić (Zagreb) *Бременността и раждането в българската проза от първите десетилетия на 20 век*, Csaba Sarnyai (Szeged) „Младенец тоскует, младенец кричит“. *Художествено-мифологическое осмысление смерти в творчестве Елина Пелина и В. Жуковского*, Penka Vátova (Sofia) *Алберт Гечев – между литературната критика и литературната история*, Ivan Ruskov (Plovdiv) *Проблемът за разделението в разказа „Вълкадин говори с Бога“ на Йордан Йовков*, Michail Nedelčev (Sofia) *Модуси на алтернативното присъствие и участие в българската поезия от 60-те – 80-те на XX век*, Marieta Gerginova (Sofia) *Българска драматургия от 60-те години на XX век*. *Случаят „Поетът и планината“ на Иван Теофилов*, Michaela Pleva (Veliko Tŕrnovo) *Хомо Калуденс или играещият човек на Васил Попов: романът „Времето на героя“ през кода на играта*, Anisava Miltenova (Sofia) *Bulgarian studies in Europe in the last decade: risk, opportunities and solutions*, Elka Trajkova (Sofia) *Българската литература на границата на две столетия – край на XX и началото на XXI век*, Magdalena Kostova-Panajotova (Blagoevgrad) *Объркани във времето (някои наблюдения върху най-новите български романи)*, Jordan Eftimov (Sofia) *Българската литература на крилете на национализма: от „Български хроники“ на Стефан Цанев до „Глина“ на Виктория Башлийска*, Dimităr Kamburov (Sofia/Dublin) *Нацията на буквите*, Tatjana Ičevska (Plovdiv) *Старомоминството – патология и/или присъда (Наблюдения върху публикациите в сп. „Философски преглед“ 1940 – 1941 г.)*.

Konferenci doprovázela řada spontánních diskusí, které probíhaly během prezentací v jednotlivých sekcích. Účastníci vyjádřili spokojenost s kvalitou a aktuálností prezentovaných příspěvků a vyjádřili přesvědčení, že vědecká fóra, která jsou místem setkávání stejně smýšlejících lidí, jsou plodným a inspirativním způsobem, jak prezentovat vlastní výzkum, úvahy a výzvy, kterým všichni filologové v současné době čelí.

Elena Krejčová

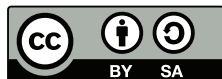
## About the author

Elena Krejčová

Masaryk University, Faculty of Arts, Department of Slavonic Studies, Brno, Czechia

*ekrejcova@phil.muni.cz*

<https://orcid.org/0000-0001-5458-5305>



Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). Uvedené se nevztahuje na díla či prvky (např. obrazovou či fotografickou dokumentaci), které jsou v díle užity na základě smluvní licence nebo výjimky či omezení příslušných práv.

<https://doi.org/10.5817/OS2023-4-11>

## Оломоуцкие дни русистов 2023

7–8 сентября 2023 года в Оломоуце (Чешская Республика) после четырехлетнего перерыва, вызванного пандемией коронавируса, состоялась очередная Международная научная конференция «Оломоуцкие дни русистов», организованная кафедрой славистики Университета им. Палацкого. Доклады были традиционно распределены по секциям, однако сама конференция впервые носила монотематический характер, обозначенный уже в подзаголовке «Русистика в эпоху российской войны». Как отмечают организаторы, «война в Украине привела к необратимым изменениям в Европе, на которые наше общество вынуждено реагировать уже сейчас». Конференция в Оломоуце стала попыткой найти ответы на вопросы, какое место занимает русистика в этой новой реальности, каковы ее задачи и перспективы.

После торжественного открытия следовали два пленарных доклада, в которых были намечены возможности дальнейшего развития европейской русистики. Профессор Петер Дойчман из Зальцбургского университета в докладе «На злобу дня: о клеймении русского языка и культуры» отмечал, что русский язык связан с государственностью гораздо теснее, чем другие европейские языки, и идет по пути моноцентризма: все региональные варианты языка воспринимаются как неполноценные, как отклонения от правильной московской нормы. По мнению Дойчмана, один из путей развития русистики в новой реальности — это более пристальное изучение региолектов, например, эстонского (или, добавим от себя, чешского) варианта русского языка.